

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โดยธรรมชาติแล้วมนุษย์เรานั้นต่างก็มีความต้องการที่จะอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข ซึ่งเป็นความคิดใฝ่สันติภาพ แต่เนื่องมาจากสภาวะแวดล้อมในลักษณะต่างๆ ที่เป็นเงื่อนไขก่อให้เกิดความขัดแย้ง ซึ่งบางครั้งอาจแสดงออกอย่างก้าวร้าวรุนแรง แต่อย่างไรก็ตามมนุษย์ก็คือมนุษย์ที่ประกอบด้วยส่วนที่แข็งกระด้าง สงบนิ่ง และอ่อนโยน โดยสิ่งเหล่านี้เป็นอารมณ์ของมนุษย์ที่อาจเกิดขึ้นได้ตามสภาพแวดล้อม พฤติกรรม อารมณ์ที่ก้าวร้าวรุนแรง แข็งกระด้าง เป็นการแสดงออกที่นำไปสู่การทำลายล้างและก่อให้เกิดความสูญเสียซึ่งเรามักถือว่าเป็นภาวะที่ไร้ความสงบ ไร้สันติภาพ ดังนั้นมนุษย์จึงควรที่จะได้มาเรียนรู้และร่วมมือกันในการที่จะศึกษา รวมทั้งร่วมกันสร้างสันติภาพให้เกิดขึ้น รวมทั้งดำรงรักษาให้สันติภาพให้ยั่งยืน

ความพยายามในการก่อให้เกิดสันติภาพและการเรียกร้องใฝ่หาสันติภาพนั้นมีมานานแล้ว และเกิดขึ้นในทั่วทุกมุมโลก จะสังเกตได้จากศาสนาทุกศาสนาถึงแม้ว่าจะมีความแตกต่างกันตามท้องถิ่น วัฒนธรรม ภาษา กาลเวลา แต่ทุกศาสนา ต่างก็มีจะมุ่งหมายสูงสุดก็คือสันติภาพ (ประเวศ วะสี, 2538 : 9) และศาสนาทุกศาสนาล้วนแล้วแต่มีแนวทางในที่ต้องการให้มนุษย์บรรลุสู่สันติภาพที่แท้จริง ไม่ว่าจะเป็นปัจเจกบุคคลหรือรวมกันเป็นหมู่คณะ แผ่ขยายไปถึงสังคมย่อยไปถึงสังคมใหญ่ระดับประเทศและระดับโลก ต่างก็ต้องการสันติภาพด้วยกันทั้งสิ้น สันติภาพที่ทุกๆ คนต้องการนั้น ต้องเริ่มจากตัวบุคคลเสียก่อน กล่าวคือ สันติภาพนั้น จะเกิดขึ้นได้ก็ต้องเริ่มจากการที่แต่ละคนหันมาร่วมมือกันสร้างสรรค์ขึ้น

หลังจากสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นต้นมา เมื่อมนุษย์ได้ประสบภัยอันร้ายแรงของสงคราม โดยเฉพาะอย่างยิ่งความร้ายกาจของอาวุธนิวเคลียร์ซึ่งไม่เพียงแต่จะเป็นการทำร้ายมนุษย์เพียงบางกลุ่มเท่านั้น แต่ภัยของนิวเคลียร์ยังทำให้มนุษย์ทั่วโลกได้เห็นถึงภัยพิบัติอันใหญ่หลวงที่ไม่ใช่เป็นเพียงการบาดเจ็บล้มตายลงเท่านั้น แต่ยังเป็นอาวุธแห่งการทำลายล้างเผ่าพันธุ์มนุษยชาติด้วยกันเองเลยทีเดียว ดังนั้นจากบทเรียนของสงครามโลกครั้งที่ 2 มนุษย์จึงได้พบว่าความขัดแย้งและการแก้ปัญหาโดยใช้ความรุนแรงนั้นเป็นหนทางแห่งการสูญสิ้นแห่งมวลมนุษยชาติ คนจำนวนไม่น้อยได้หันมาใส่ใจกับคำว่าสันติภาพและเริ่มต้นกันอย่างจริงจังที่จะหันมาสร้างสันติภาพให้เกิดขึ้นในหมู่มนุษยชาติด้วยกัน แม้ว่าก่อนหน้านั้นมนุษย์ได้มีการพูดคุยกันถึงสันติภาพแต่ก็ไม่เป็นรูปร่างนัก และอาจเป็นเพราะสงครามโลกทั้ง 2 ครั้งที่ผ่านมาทำให้สันติภาพเป็นสิ่งที่ผู้คนให้ความสนใจกันมากขึ้น ประเทศทางกลุ่มยุโรปเป็นจุดกำเนิดของสงครามประชาชนในประเทศเหล่านั้นได้รับผลกระทบของสงครามมากที่สุด การรณรงค์และการสร้างสรรค์สันติภาพจึงเริ่มขึ้นในกลุ่มประเทศเหล่านั้น มีการรณรงค์เรื่องสันติภาพ การต่อต้านสงคราม ต่อต้านการใช้อาวุธสงครามกันอย่างแข็งขันและต่อเนื่อง การรณรงค์เหล่านี้เองที่ส่งผลให้แนวความคิดเรื่องสันติภาพ และการต่อต้านสงครามได้แพร่กระจายไปทั่วโลก รวมทั้งในประเทศไทย (รุ่งธรรม สุจิธรรมรักษ์, 2537 : 24)

เมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 สงบลง ประเทศไทยประกาศสันติภาพเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2488 โดย ฯพณฯ ปรีดี พนมยงค์ ในฐานะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ในปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล ได้ประกาศสันติภาพครั้งแรกอย่างเป็นทางการเพื่อขอยกเลิกการที่ไทยประกาศสงครามต่อประเทศสัมพันธมิตรนั้นว่าเป็นโมฆะ และถือเอาวันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2488 เป็นวันสันติภาพไทย

ถึงแม้ว่าต่อมาการประกาศสันติภาพ และวันสันติภาพไทย ในวันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2488 ได้ถูกกลบเลือนไปเนื่องมาจากการรัฐประหารเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2490 ซึ่งส่งผลให้โฉมหน้าทางการเมืองเปลี่ยนแปลงไป

เหตุการณ์รัฐประหารใน พ.ศ. 2490 อาจกล่าวได้ว่าเป็นเหตุการณ์ที่ทำให้ระบอบประชาธิปไตยของไทยที่ดำเนินมาหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองระงับลง เพราะการยึดอำนาจของกลุ่มรัฐประหารเป็นการรวบอำนาจของประชาชนให้ตกอยู่ภายใต้การบริหารของคณะนายทหารเพียงกลุ่มเดียว ส่งผลให้นักการเมืองที่เคยแข่งขันกันในวงการเมืองยุคประชาธิปไตยต้องถูกกำจัดออกไปด้วยวิธีต่างๆ และเป็นจุดเริ่มต้นของยุคเผด็จการ ผู้นำการรัฐประหารส่วนใหญ่เป็นนายทหารนอกประจำการ มีวัตถุประสงค์ในการทำรัฐประหารครั้งนี้ คือ

1. ทำเพื่อประเทศชาติ มิใช่เพื่อบุคคลหนึ่งบุคคลใด
2. จัดตั้งรัฐบาลใหม่ที่มีประสิทธิภาพ พร้อมกับเทิดทูนชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และรัฐธรรมนูญ
3. เพื่อเชิดชูเกียรติของทหารบกที่ถูกเหยียบย่ำทำลาย ให้กลับคืนดีดังเดิม พร้อมทั้งปรับปรุงให้มีสมรรถภาพเข้มแข็งขึ้น
4. เพื่อแก้ไของค์การปกครองที่เสื่อมโทรมลงให้ดีขึ้น และแก้ไขค่าครองชีพให้ถูกลง ให้ประชาชนอยู่ดีกินดี ตามฐานะของตน
5. เพื่อสืบหาตัวผู้ร้าย ผู้ลอบปลงพระชนม์และจัดการฟ้องร้องลงโทษตามกฎหมาย
6. เพื่อกำจัดลัทธิคอมมิวนิสต์ และเชิดชูพระพุทธศาสนา (ทินพันธุ์ นาคะตะ, 2536 : 163)

หลังจากรัฐประหารสำเร็จ คณะรัฐประหารได้ตั้งให้นายควง อภัยวงศ์ เป็นนายกรัฐมนตรี และจัดตั้งรัฐบาล แต่นายควง อภัยวงศ์ อยู่ในตำแหน่งได้ไม่ถึง 6 เดือน ก็ถูกคณะรัฐประหารบังคับให้ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ต่อจากนั้น จอมพล ป. พิบูลสงคราม ก็เข้าดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรี การเข้าดำรงตำแหน่งของจอมพล ป. พิบูลสงคราม ครั้งนี้ เป็นระยะเวลายาวนานถึง 10 ปี

หลังจากเหตุการณ์รัฐประหาร 2490 เป็นต้นมา กระแสการเรียกร้องระงับเรื่องสันติภาพ มีการตื่นตัวกันมากขึ้นในหมู่ประชาชนทั่วไป รวมทั้งในแวดวงวรรณกรรม

ซึ่งมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นทางการเมืองไทยในช่วงของเวลา พ.ศ. 2490–2495 เป็นอย่างมาก ช่วงเวลาดังกล่าวมีการเคลื่อนไหวเรียกร้องสันติภาพในประเทศไทยซึ่งมีสาเหตุมาจากสงครามเกาหลี รัฐบาลไทยได้แสดงความร่วมมือกับสหรัฐอเมริกาโดยการส่งทหารเข้าร่วมรบ นโยบายของรัฐบาลครั้งนี้ ก่อให้เกิดการเคลื่อนไหวคัดค้านเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะสื่อมวลชนได้มีการร่วมกันจัดตั้ง คณะกรรมการสันติภาพสากลแห่งประเทศไทยขึ้น โดยมีจุดประสงค์หลักเพื่อคัดค้านการเข้าร่วมสงครามต่อต้านการใช้อาวุธปรมาณูและอาวุธร้ายแรง มีการรณรงค์เรียกร้องให้ประชาชนลงนามสันติภาพ ผู้เข้าร่วมเรียกร้องสันติภาพนี้ประกอบไปด้วยประชาชนจากหลายสาขาอาชีพ และในกลุ่มสื่อมวลชนประกอบไปด้วยนักเขียนนักหนังสือพิมพ์ที่มีกุหลาบ สายประดิษฐ์ เป็นหัวหน้า ต่อมารัฐบาลได้พยายามหาทางยุติการเคลื่อนไหวของผู้เรียกร้องสันติภาพ และในวันที่ 10 พฤศจิกายน 2495 รัฐบาลได้ประกาศจับกลุ่มสื่อมวลชน และบุคคลที่มีกิจกรรมทางการเมืองได้มากมาย ซึ่งต่อมาเรียกการจับกุมนี้ว่า “กบฏสันติภาพ”

จากการศึกษาผู้วิจัยพบว่า มีงานวิจัยที่มีความสัมพันธ์กับนักเขียนกลุ่มกบฏสันติภาพอยู่จำนวนหนึ่ง สามารถแบ่งได้เป็นกลุ่มงานวิจัยที่เกี่ยวกับวรรณกรรม และกลุ่มงานวิจัยที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ งานวิจัยที่เป็นการศึกษาวรรณกรรมของนักเขียนในกลุ่มกบฏสันติภาพ ได้แก่ งานวิจัยเรื่อง *พัฒนาการนวนิยายไทย พ.ศ. 2475–2500 : การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนวนิยายกับสังคม* ของ ตรีศิลป์ บุญขจร ซึ่งสามารถสรุปในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนักเขียนกลุ่มกบฏสันติภาพได้ว่า งานเขียนของนักเขียนกลุ่มกบฏสันติภาพที่สำคัญ ได้แก่ ศรีบูรพา (กุหลาบ สายประดิษฐ์) เสนีย์ เสาวพงศ์ และ สุวัฒน์ วรดิลก เป็นนวนิยายที่มีลักษณะเพื่อชีวิต นอกจากนี้ นักเขียนเหล่านี้ยังมีบทบาทในฐานะสื่อมวลชนนักหนังสือพิมพ์ งานวรรณกรรมจึงเป็นงานวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลตามหน้าที่ของหนังสือพิมพ์ นวนิยายเพื่อชีวิตเป็นกระแสหนึ่งที่เกิดขึ้นและแพร่หลาย มีประเด็นสำคัญคือ ต้องการนำเสนอปัญหาของสังคมและการเมืองเพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงขึ้นในสังคม (ตรีศิลป์ บุญขจร, 2523 : 80–103)

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยเรื่อง *ลักษณะคำประพันธ์ร้อยกรองของไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2477-2501* ของ อวยพร มิลินทรางกูร ซึ่งเป็นงานวิจัยที่ศึกษาเฉพาะบทร้อยกรอง พบว่าในช่วง พ.ศ. 2490-2501 อันเป็นช่วงที่เกิดเหตุการณ์กบฏสันติภาพ ในวงวรรณกรรมร้อยกรองก็ได้ปรากฏวรรณกรรมร้อยกรองในสองลักษณะคือ บทร้อยกรอง ก้าวหน้าและบทร้อยกรองพาฝัน โดยเฉพาะบทร้อยกรองก้าวหน้านั้นมีความแพร่หลายมากกว่าสมัยอื่นๆ นักเขียนกลุ่มกบฏสันติภาพที่มีบทบาทสำคัญในกลุ่มก้าวหน้า ได้แก่ นายผี (อัสนี พลจันทร์) ทวีปวร (ทวีป วรดิถก) และนายสาธ (เปลื้อง วรรณศรี) เป็นต้น เนื้อหาส่วนใหญ่จะมุ่งนำเสนอปัญหาสังคมและการเมืองเป็นสำคัญ (อวยพร มิลินทรางกูร, 2519 : 144-159)

ส่วนงานวิจัยที่ศึกษาเฉพาะงานของนักเขียนแต่ละบุคคล ได้แก่ วิทยานิพนธ์เรื่อง *ความคิดทางการเมืองของกุหลาบ สายประดิษฐ์* ของ สมชัย ศรีเจริญเวช ที่เป็นการรวบรวมงานเขียนทั้งหมดของศรีบูรพา และศึกษาเฉพาะแนวความคิดที่มีต่อการเมืองไทยซึ่งในวรรณกรรมโดยเฉพาะนวนิยาย และเรื่องสั้นจะเป็นงานที่มีการเปลี่ยนแปลงแนวทางการนำเสนอ งานเขียนในรุ่นแรกๆ จะเป็นงานเขียนในลักษณะเพื่อความบันเทิง แต่หลังจากการกลับจากการศึกษาต่อที่ประเทศออสเตรเลียประมาณปี พ.ศ. 2492 งานเขียนของศรีบูรพาเป็นไปในลักษณะเพื่อชีวิตมากขึ้น มุ่งวิพากษ์วิจารณ์และนำเสนอปัญหาของสังคมและการเมือง งานเขียนที่เด่นๆ ยกตัวอย่างเช่น เรื่องสั้น ขอแรงหน่อยเถอะ นวนิยาย จนกว่าเราจะพบกันอีก เป็นต้น

วิทยานิพนธ์เรื่อง *วิเคราะห์บทร้อยกรองของ “นายผี”* ของ สุจิตรา คุปตารักษ์ เป็นงานวิจัยที่รวบรวมชีวประวัติและบทร้อยกรองทั้งหมดของนายผี (อัสนี พลจันทร์) งานร้อยกรองของนายผีจะมีลักษณะวิพากษ์วิจารณ์สังคมด้วยน้ำเสียงที่ค่อนข้างรุนแรงและก้าวร้าว แต่จะมีลักษณะที่คลุมเครือซ่อนเร้น ต้องอาศัยการตีความ ดังนั้นจึงทำให้นายผีรอดพ้นจากการกวาดล้างของรัฐบาลทุกครั้ง ในช่วง พ.ศ. 2490-2494 นับว่าเป็นช่วงที่ปรากฏงานเขียนด้านร้อยกรองมากที่สุดของนายผี บทกวีที่มีชื่อเสียงได้แก่

ความเปลี่ยนแปลง เราชนะแล้ว แม่จ๋า อีสาน เป็นต้น (สุจิตรา คุปตารักษ์, 2526 : 19-30)

วิทยานิพนธ์เรื่อง *วิเคราะห์เรื่องสั้นของ อิศรา อมันตกุล* ของ มงคล พูนเพิ่มสมบัติ จะเป็นการศึกษาเรื่องสั้นทั้งหมดของอิสรา อมันตกุล ซึ่งได้เสนอแนวคิดต่างๆ ไว้ในเรื่องสั้นคือแนวคิดเกี่ยวกับสังคม แนวคิดเกี่ยวกับการเมืองและแนวคิดเกี่ยวกับชีวิตและเพื่อนมนุษย์ ภาพสังคมในเรื่องสั้นของอิสรา อมันตกุล จึงเป็นภาพของสังคมร่วมสมัย การนำเสนอเรื่องสั้นจึงเท่ากับเป็นการวิพากษ์วิจารณ์สังคมในยุคนั้นไปด้วย เรื่องสั้นที่มีชื่อเสียง เช่น พระเจ้าคนละองค์ หยาดเหงื่อและความทรงนง ยุคทมิฬ เป็นต้น (มงคล พูนเพิ่มสมบัติ, 2524 : 31-45)

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวของกลุ่มกบฏสันติภาพ ในงานวิจัยเรื่อง *บทบาทของหนังสือพิมพ์ในการเมืองไทยระหว่าง พ.ศ. 2490-2501* ของ สุวิมล รุ่งเจริญ เป็นการให้ภาพการเคลื่อนไหวของกลุ่มนักหนังสือพิมพ์ที่มีการตื่นตัวทางด้านสังคมและการเมือง มีการรวมตัวกันเป็นขบวนการสันติภาพ มีการเคลื่อนไหวเรียกร้องสิทธิและเสรีภาพของนักหนังสือพิมพ์ ซึ่งในกลุ่มนักเขียนกลุ่มกบฏสันติภาพส่วนใหญ่จะมีบทบาทในการเคลื่อนไหวในกลุ่มของนักหนังสือพิมพ์ด้วย นักเขียนที่มีบทบาทอย่างยิ่งก็คือ กุหลาบ สายประดิษฐ์ และ อิศรา อมันตกุล (สุวิมล รุ่งเจริญ, 2526 : 148)

วิทยานิพนธ์เรื่อง *กบฏสันติภาพ* ของ วิวัฒน์ คติธรรมนิตย์ เป็นการศึกษาถึงที่มาและกำเนิดของขบวนการสันติภาพ ปึงจัยแวดล้อมและสมาชิกผู้ร่วมก่อการกบฏ รวมทั้งศึกษาถึงวัตถุประสงค์หลักของกลุ่มกบฏสันติภาพซึ่งมีกลุ่มบุคคลที่เป็นแกนนำสำคัญคือนักหนังสือพิมพ์ ในการดำเนินการคัดค้านวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลและเรียกร้องสันติภาพให้เกิดขึ้นในสังคมไทย เนื่องมาจากนโยบายของรัฐบาลในขณะนั้นไม่ใช่นโยบายเพื่อสันติภาพ

วิวัฒน์ คติธรรมนิตย์ (2538) ได้สรุปกรณีการเกิดกบฏสันติภาพว่า เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงการต่อสู้ทางการเมืองระหว่างกลุ่มผู้นำทางการเมืองฝ่ายทหารกับกลุ่มผู้ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงการเมือง ในขณะที่กลุ่มผู้นำทางการเมืองฝ่ายทหารได้ดำเนินนโยบายสำคัญ 2 ประการคือ รื้อฟื้นนโยบายต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ขึ้นมาและใช้มาตรการที่แข็งกร้าวรุนแรงในการปราบปรามการขยายตัวของฝ่ายคอมมิวนิสต์และระงับความเคลื่อนไหวของฝ่ายตรงข้ามรัฐบาล อีกประการหนึ่งได้แก่ การสนับสนุนความสัมพันธ์กับสหรัฐอเมริกา โดยไทยได้รับความช่วยเหลือจากสหรัฐอเมริกามากมาย และได้ส่งกำลังทหารเข้าร่วมสนับสนุนบทบาททางการเมืองระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกาในสงครามเกาหลี จุดมุ่งหมายสำคัญคือร่วมกันต่อต้านคอมมิวนิสต์

ในขณะที่อุดมการณ์การต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ของทางราชการกำลังครอบงำอยู่ กระแสความคิดทางการเมืองฝ่ายเปลี่ยนแปลงได้ก่อตัวขึ้นและชี้ให้เห็นถึงการกดขี่ครอบงำทางความคิดและทางการเมืองของกลุ่มผู้ปกครองและมหาอำนาจภายนอก ปัญหาเศรษฐกิจ การลิดรอนสิทธิเสรีภาพ ความยุติธรรมในสังคม และปัญหาสงคราม-สันติภาพ กลุ่มกระแสความคิดที่จะเปลี่ยนแปลงการเมืองได้อาศัยสถาบันองค์กรที่สำคัญคือ สื่อมวลชน หนังสือพิมพ์ นิตยสาร โดยมีขบวนการ-กลุ่มจัดตั้งอื่นๆ ช่วยสนับสนุน เช่น คณะกรรมการสันติภาพแห่งประเทศไทย ขบวนการนักศึกษาจัดตั้งคณะกรรมการสันติภาพนักศึกษา ช่วยรวบรวมรายชื่อผู้ลงนามสนับสนุน ขบวนการกรรมกร เป็นต้น การที่กลุ่มต่างๆ เข้ามามีบทบาททางการเมืองโดยการสนับสนุน “สันติภาพ” อาจแบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มซึ่งสนับสนุนสันติภาพด้วยความเชื่อมั่นว่าสันติภาพเป็นสิ่งที่ดีโดยความบริสุทธิ์ใจ
2. กลุ่มที่ต้องการอาศัย “สันติภาพ” เป็นสาส์นแสดงความไม่พอใจ และการวิพากษ์วิจารณ์นโยบายการต่างประเทศ นโยบายความมั่นคงภายในของรัฐ และรัฐบาลออกไปสู่สังคม
3. กลุ่มที่มีเป้าหมาย วัตถุประสงค์ในการเปลี่ยนแปลงทางสังคม-เศรษฐกิจ-การเมืองในระดับพื้นฐาน

กลุ่มพลังทางสังคมเหล่านี้ใช้วิธีการเรียกร้องระดมพลังมวลชนเป็นกำลังในการต่อสู้ สิทธิ เสรีภาพ และคุณค่าทางสังคมการเมืองและต่อสู้ช่วงชิงอำนาจรัฐ โดยใช้สันติภาพเป็นสื่อเร้าปัจเจกชนและมวลชนที่มีวัตถุประสงค์อุดมการณ์สอดคล้องกันให้เข้าร่วมในการต่อสู้ครั้งนี้

จากข้อสรุปในการศึกษาวิทยานิพนธ์ทั้งหมดข้างต้น ผู้วิจัยพบว่างานวรรณกรรมของนักเขียนกลุ่มกบฏสันติภาพมีลักษณะที่ได้รับอิทธิพลจากสังคมและการเมือง นักเขียนได้ใช้วรรณกรรมเป็นเครื่องมือในการวิพากษ์วิจารณ์แสดงความคิดเห็นต่อสังคมและการเมืองของไทย ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องสั้นของนักเขียนกลุ่มนี้ โดยใช้มุมมองของทฤษฎีสันติภาพ โดยใช้เรื่องสั้นของนักเขียน 3 คน ได้แก่ ศรีบูรพา (กุหลาบ สายประดิษฐ์) อิศรา อมันตกุล กุติศ อินทุศักดิ์ (อัสนี พลจันทร์)

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาแนวคิดเรื่องสันติภาพเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเรื่องสันติภาพ กับวรรณกรรม
2. วิเคราะห์แนวคิดเรื่องสันติภาพในเรื่องสั้นของนักเขียนกลุ่มกบฏสันติภาพที่ตีพิมพ์ในช่วงระหว่าง พ.ศ.2490 - 2500
3. ศึกษาสภาพสังคมในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2490 – 2500 ซึ่งมีอิทธิพลต่อแนวคิดเรื่องสันติภาพของนักเขียนกลุ่มกบฏสันติภาพ

1.3 แนวเหตุผลและสมมติฐาน

สภาพสังคมในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2490 – 2500 มีการเปลี่ยนแปลงและความขัดแย้งสูงจนส่งผลให้ประชาชนรวมตัวกันก่อตั้งกลุ่มเพื่อเรียกร้องสันติภาพขึ้น ต่อมา เป็นกลุ่มที่รู้จักกันโดยทั่วไปว่า “กลุ่มกบฏสันติภาพ” ซึ่งประกอบไปด้วยนักเขียนนักหนังสือพิมพ์คือ กุหลาบ สายประดิษฐ์ อิศรา อมันตกุล และ อัสนี พลจันทร์ เป็นแกนนำสำคัญ สภาพสังคมและแนวคิดเรื่องสันติภาพมีอิทธิพลต่อผลงานเรื่องสั้นของนักเขียนกลุ่มนี้

1.4 ขอบเขตการวิจัย

ศึกษาเฉพาะเรื่องสั้นที่มีความสัมพันธ์กับแนวคิดสันติภาพของนักเขียนที่มีบทบาทในกลุ่มกบฏสันติภาพต่อไปนี้เป็นคือ ศรีบูรพา (กุหลาบ สายประดิษฐ์) อิศรา อมันตกุล กุติศ อินทุศักดิ์ (อัสนี พลจันทร์) โดยคัดเลือกเฉพาะเรื่องสั้นที่ตีพิมพ์เผยแพร่ในระหว่าง พ.ศ. 2490–2500 ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่มีการตื่นตัวในการเรียกร้องสันติภาพ

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดสันติภาพกับวรรณกรรมไทยอันจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาในแนวนี้ต่อไป
2. ทำให้เห็นความสำคัญของสันติภาพในสังคมไทย

1.6 วิธีดำเนินการวิจัย

ใช้วิธีวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างวรรณกรรมกับสังคม โดยเน้นการวิจัยจากเอกสารเป็นหลัก และนำเสนอแบบพรรณนาวิเคราะห์ โดยจะใช้หนังสืออ้างอิงที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับสันติภาพ และเรื่องสั้นของนักเขียนกลุ่มกบฏสันติภาพที่ตีพิมพ์ช่วงระหว่าง พ.ศ. 2490 – 2500